

NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM

TÜK szám: 28/2-19/2017.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Érvényességi idő: 2017. március 16. 15:00-óra

Minősítő neve: Mészáros László

Beosztása: főosztályvezető

Készült: 1 eredeti és 1 fm. példányban

Egy példány: lap

Kapják elosztó szerint.

Ez a: sz. fm. példány

É

**55 344 07 Vállalkozási mérlegképes könyvelő
szakképesítés-ráépülés**

**Komplex szakmai vizsga
Írásbeli vizsgatevékenysége
javítási-értékelési útmutató**

Elemzési-ellenőrzési - és adózási ismeretek gyakorlati feladatok

A komplex vizsgafeladat időtartama: **270 perc (150 perc + 120 perc)**

A vizsgafeladat megnevezése: **Elemzési-ellenőrzési gyakorlati feladatok**

A vizsgafeladat időtartama: **150 perc**

A vizsgafeladat aránya: **40%**

A vizsga ideje: **2017. március 16. 08:00-óra**

Segédeszköz: **számológép használható**

P. H.

2017. március

I. feladat (9 + 6 + 5 = 20 pont)

a) Az abszolút különbözetek módszere segítségével elemezze fedezeti összeg alakulását!

Megnevezés (9 * 0,5 = 4,5 pont)	Bázis időszak (0;0)	Fiktív (1;0) (bázis szintű tárgy)	Tárgy időszak (1;1)
Árbevétel (eFt) Σqa	12 000 * 40 = 480 000	12 500 * 40 = 500 000	12 500 * 42 = 525 000
Ért. kvetlen. ktg. (eFt) Σqö	12 000 * 32 = 384 000	12 500 * 32 = 400 000	12 500 * 36 = 450 000
Fedezeti összeg (eFt) Fö = Σ q (a – ö)	480 000 – 384 000 = 96 000	500 000 – 400 000 = 100 000	525 000 – 450 000 = 75 000

Fedezeti összeg változása: $\Delta F\ddot{o} = F\ddot{o}_1 - F\ddot{o}_0 = 75\,000 - 96\,000 = -21\,000$ eFt **(1 pont)**

Volumen változás hatása: $q_{\Delta} = \Sigma (q_1 - q_0)(a_0 - \ddot{o}_0) = 100\,000 - 96\,000 = +4\,000$ eFt **(1 pont)**

Árváltozás hatása: $a_{\Delta} = \Sigma q_1(a_1 - a_0) = 525\,000 - 500\,000 = +25\,000$ **(1 pont)**

Önköltség változás hatása: $\ddot{o}_{\Delta} = -\Sigma q_1(\ddot{o}_1 - \ddot{o}_0) = -(450\,000 - 400\,000) = -50\,000$ eFt **(1,5 pont)**

Módszertanilag más levezetés is elfogadható, amennyiben azonos végeredményt sikerül kihozni.

b) Szövegesen is értékelje a kiszámolt eltéréseket!

A vállalkozás fedezeti összege összesen 21 000 eFt-tal csökkent a következő tényezőknek köszönhetően:

- az értékesített mennyiség növekedése miatt 4 000 eFt-tal nőtt a fedezeti összeg;
- az eladási egységarak növekedése következtében a fedezeti összeg 25 000 eFt-tal emelkedett;
- az értékesítés fajlagos önköltségének növekedése a fedezeti összeget 50 000 eFt-tal csökkentette.

*Értékelés: minden változás értelmezése 1,5 pont (4 * 1,5 = 6 pont összesen), ha tartalmilag helyes a szöveges értelmezés. Pontlevonás jár, ha az értelmezésben a növekedés és csökkenés helyett csak a változás szó jelenik meg az önköltség értelmezésénél, mert ott fontos, hogy a vizsgázó felismerje az ellentétes irányt.*

Amennyiben az a) részben rosszul számolt a vizsgázó, de a rossz számszaki végeredményeket szövegesen helyesen értelmezés, akkor az értelmezés teljes pontszám jár.

c) Határozza meg a bázis időszakra a fedezeti ponthoz tartozó mennyiséget és árbevételt!

$$Q_{FP} = \text{Fix ktg.} / \text{Fajlagos fedezet} = 24\,000 / (40 - 32) = 3\,000 \text{ db}$$

$$\text{Árbev.}_{FP} = 3\,000 * 40 = 120\,000 \text{ eFt vagy}$$

$$Fh = (40 - 32) / 40 = 20\%; \text{Árbev.}_{FP} = 24\,000 / 20\% = 120\,000 \text{ eFt} \quad \textbf{(5 pont)}$$

II. feladat (4 + 6 + 5 + 3 = 18 pont)

- a) Állítsa össze a tárgyidőszakra az áruk mérlegmozgását (nyitó, növekedés, csökkenés, záró)! Konkrétan nevezze meg a növekedés és csökkenés eseményét is!

Nyitó	+ Beszerzés (1 pont)	– Értékesítés (1 pont)	= Záró
580	9 448* (1 pont)	9 360 (1 pont)	668

*Beszerzés összegének meghatározása maradék egyenleg módon: $9\,360 + 668 - 580 = 9\,448$ eFt

- b) Határozza meg mindkét időszakra az áruk forgási idejét (360 napos évvel és két tizedes jegy pontossággal)!

	bázis időszak (3 pont)	tárgy időszak (3 pont)
Átlagos árukészlet	$(520 + 580) / 2 = 550$ MFt	$(580 + 668) / 2 = 624$ MFt
Napi ELÁBÉ	$9\,000 / 360 = 25$ MFt/nap	$9\,360 / 360 = 26$ MFt/nap
Forgási idő	$550 / 25 = 22$ nap	$624 / 26 = 24$ nap

Ha valaki a záró egyenlegből számol, akkor 4 pontot kaphat a 6-ból.

- c) Szövegesen értelmezze az áruk forgási idejének változását!

Áruértékesítés változása: $9\,360 / 9\,000 = 104\% \rightarrow +4\%$ (1 pont)

Átlagos árukészlet változása: $624 / 550 = 113,5\% \rightarrow +13,5\%$ (1 pont)

Forgási idő változása: $24 / 22 = 109,1\% \rightarrow +9,1\%$ (1 pont)

Az áruk forgási idejének növekedése kedvezőtlen (1 pont), amely arra vezethető vissza, hogy az árukészlet átlagos állománya nagyobb mértékben (13,5 %) nőtt, mint az áruértékesítés (4 %) (1 pont).

- d) A Cash flow kimutatásban hogyan jelenik meg az árukészlet hatása a tárgyidőszakban?

Működési cash flow (1 pont)

10. Forgóeszközök (vevőkövetelés és pénzeszköz nélkül) változása (1 pont)

Összeg: $-(668 - 580) = -88$ MFt (1 pont)

A Cash flow kimutatás sornál nem csak a szó szerint megnevezésére jár pont, akkor teljes pontszám jár, ha tartalmilag jó az elnevezés (pl. készletek növekedése, forgóeszközök állományváltozása).

III. feladat (10 + 2 = 12 pont)

a) Határozza meg a vállalkozás optimális termék összetételét a nyereség maximalizálását figyelembe véve!

Megnevezés	Szék	Asztal	Polc	
Eladási ár (Ft/db)	6 000	10 000	4 000	
Közvetlen önkgt. (Ft/db)	3 600	7 000	3 200	
Fajlagos fedezet (Ft/db)	6 000 – 3 600 = 2 400	10 000 – 7 000 = 3 000	4 000 – 3 200 = 800	1,5 pont
Fajlagos gépóra felhasználás (gó/db)	2	3	1	
Szűk erőforrásra jutó fedezet (Ft/gó)	2 400 / 2 = 1 200	3 000 / 3 = 1 000	800 / 1 = 800	1,5 pont
Jövedelmezőségi rangsor	I.	II.	III.	1 pont

Szűk erőforrás szétosztása:

Lekötött megrendelés (polc): $200 \cdot 1 = 200$ gó; marad: $8\,000 - 200 = 7\,800$ gó **(2 pont)**

I. szék: $3\,000 \cdot 2 = 6\,000$ gó; marad: $7\,800 - 6\,000 = 1\,800$ gó **(2 pont)**

II. asztal: $1\,800 / 3 = 600$ db **(2 pont)**

Optimális termékösszetétel: szék 3 000 db; asztal 600 db; polc 200 db

b) Mekkora az így elérhető Bruttó eredmény (fedezeti összeg)?

Elérhető Bruttó eredmény (fedezeti összeg): 9 160 eFt **(2 pont)**

szék $3\,000 \cdot 2\,400 = 7\,200$ eFt; asztal $600 \cdot 3\,000 = 1\,800$ eFt; polc $200 \cdot 800 = 160$ eFt

IV/a) feladat (10 pont)

A feladat megoldásaként a vizsgázónak el kell készítenie az ellenőrzést végzők megbízólevelét.

A megbízólevél tartalmazza:

- a kiállító szervezet megnevezését, címét,
- a megbízólevél számát (iktatószámát, nyilvántartási számát),
- a „Megbízólevél” megnevezést,
- az ellenőr(ök) nevét, beosztását,
- az ellenőrzött szervezet(ek), helyszínek megjelölését, a helyszíni ellenőrzés időszakát,
- az ellenőrzés tárgyának megjelölését, az ellenőrzési programra való hivatkozást,
- a megbízólevél érvényességi idejét,
- a kiállítás keltét,
- a megbízólevél kiadmányozására jogosult aláírását és bélyegző lenyomatát.

A feladat megoldására a kidolgozás színvonalától függően adható pont.

IV/b) feladat (28 pont)

Megoldásként többféle jó és elfogadható kidolgozás készíthető, de a vizsgázónak figyelembe kell vennie, hogy a vizsgált időszak (2013-2016. év), a vizsgálat ideje (2017. március 7-16.) és a vizsgálatot elrendelő személy (termelésért felelős igazgató) a feladatban konkrétan meg van határozva, ezek mindenképpen meg kell, hogy jelenjenek a vizsgálati programban. A vizsgázótól elvárható, hogy a vizsgálati program készítésének dátumát helyesen állapítsa meg, tehát az megelőzze a vizsgálat első napját.

A feladat egy lehetséges megoldása:

VIZSGÁLATI PROGRAM

az Összesze Kft. (4135 Körösszegapáti, Rakás utca 1.)
fizikai dolgozói létszámának ellenőrzésére vonatkozóan

I.

A vizsgálatot elrendelte:	Ősze Erzsébet termelési igazgató
Vizsgált időszak:	2013-2016. év
A vizsgálat ideje:*	2017. 03. 7–16.
A vizsgálatot végzik:*	Rakó Géza belső ellenőr
Megbízólevél száma:*	2017/4.

(*Megjegyzés: ezek a program III. részében is szerepeltethetők.)

A vizsgálat célja annak megállapítása, hogy:

1. Helyesen került-e kialakításra a közvetett termelő létszám a közvetlenhez képest?
2. A munkaidő mérlegek a terveknek megfelelően alakulnak-e?
3. Van-e létszámfelesleg?
4. Indokoltak-e a túlórák?
5. Változott-e a dolgozók és bérük elszámolásának dokumentálása?

II. Részletes vizsgálati feladatok

1. Helyesen került-e kialakításra a közvetett termelő létszám a közvetlenhez képest?
 - megfelelően kihasználta-e a közvetett termelő munkaerőtípus munkaideje
 - okoz-e fennakadást a kiszolgáló (közvetett) munkások alacsony száma
 - van-e kihasználatlan kiszolgáló (közvetett) munkaerő
2. A munkaidő mérlegek a terveknek megfelelően alakulnak-e?
 - szabadságok megfelelnek-e a jogszabályoknak
 - a tervek mennyire vannak összhangban a tényleges adatokkal
 - a szabadságok terve mennyire van összhangban a termelési programokkal
 - az egyéb távollétek megfelelnek-e a jogszabályoknak
 - vannak-e egészségvédelmi, munkavédelmi hiányosságok
 - megtörtént-e az igazolatlan távolmaradások okainak feltárása
 - milyen intézkedések hoztak az igazolatlan távolmaradások csökkentésére
3. Van-e létszámfelesleg?
 - a tevékenység ingadozásához megfelelően alakították-e ki létszámokat
 - megfelelőek-e a foglalkoztatási jogviszonyok (teljes, részmunkaidős, alkalmi)
 - milyen gazdasági intézkedéseket hozott a cég az átmeneti létszámfelesleg kezelésére (szabadságolás, munkaidő átszervezés/csökkentés, bér munka vállalás)
 - technikai/technológia fejlődésnek megfelelő-e a munkaerő képzettségi szintje
4. Indokoltak-e a túlórák?
 - a tevékenység ingadozása indokolja-e a túlórákat
 - a termelés átcsoportosításával elkerülhetők-e a túlórák
 - van-e költséghatékonyabb módszer a túlórák helyett (pl. alkalmi munkások felvétele)
5. Változott-e a dolgozók és bérük elszámolásának dokumentálása?
 - kiszervezték-e a dolgozókat alvállalkozáshoz
 - bejelentették-e az összes dolgozót
 - a dolgozók hivatalosan is bérként kapják-e a fizetésüket

III. VIZSGÁLATSZERVEZÉSI FELADATOK

Az ellenőrzést a vizsgált időszakok tervezett és tényleges adatai alapján kell elvégezni.

A vizsgálat során folyamatosan tájékoztatni kell az ellenőrzött részlegek vezetőjét a vizsgálat részmegállapításairól.

A vizsgálati jelentéshez csatolni kell a megalapozottságát biztosító okiratokat.

Az érdekeltekkel egyeztetett vizsgálati jelentés leadásának határideje 2017. március 31.

Körösszegapáti, 2017. február 24.

Ősze Erzsébet s.k.
termelési igazgató

Pontozás: I. Bevezető rész 6 pont; II. Részletes vizsgálati feladatok rész helyesen meghatározott vizsgálati feladatonként 2 pont (maximum $12 \cdot 1,5 = 18$ pont); III. Vizsgálat megszervezése (módszerei) rész 4 pont.

(A feladat megoldásánál a részletes vizsgálati feladatok rész más tagolással, illetve más feladatok meghatározásával vagy a feladatok tömörebb megfogalmazásával is elfogadható. A vizsgálatot végzők meghatározása, a vizsgálat ideje és a megbízólevél száma az általános rész helyett a vizsgálat-szervezési feladatok között is szerepelhet.)

IV/c) feladat (12 pont)

A feladat megoldásaként – a feladatból adódóan – csak **tanúsítvány** készíthető (más okmány nem fogadható el).

A tanúsítvány kidolgozásának értékelésekor a vizsgázótól el kell várni a tanúsítvány készítésének követelményeit, így

- a tanúsítvány okirat megnevezést,
- a tanúsítvány tárgyának feltüntetését,
- a már meglévő bizonylatokból, nyilvántartásokból vagy tervekben származó adatok lehetőleg táblázatos formában történő szerepeltetését, úgy, hogy a tanúsítvány a hibáról szóló megállapítást jól szemléltesse,
- a táblázat alatt a hitelesítő záradékot, amely tartalmazza, hogy az adatok honnan, milyen tervből, nyilvántartásból vagy okmányból származnak, és hogy az eredeti okmányok adataival megegyeznek,
- a keltezés, amely a IV/b) feladatban szereplő vizsgálati program szerinti vizsgálati időbe kell essen,
- a hitelesítő személy aláírását (amely nem származhat a belső ellenőrtől).

A megoldás akkor fogadható el a kidolgozástól függően 6-12 ponttal, ha megfelelő okmányt dolgozott ki és az megfelel az alaki és tartalmi követelményeknek. Hibás megoldásért pontlevonás jár a kidolgozás hiányosságaitól, hibáitól függően. A feladatra 6 pontnál kevesebb nem adható. Nem adható pont a megoldásra, ha a tanúsítványt hitelesítőként a belső ellenőr írta alá.

A tételsor kidolgozásának szakirodalmi alapja:

- Dr. Bíró Tibor – Kresalek Péter – Dr. Pucsek József – Dr. Sztanó Imre: A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése (Perfekt, Budapest 2016.)
- Kresalek Péter – Dr. Pucsek József: Példatár és feladatgyűjtemény a vállalkozások tevékenységének komplex elemzéséhez (Perfekt, Budapest 2016.)
- Blumné Bán Erika – Vörös László: Az ellenőrzés rendszere és általános módszertana (SALDO T01/2010.)
- dr. Birher Ilona – Bodonyi Miklós – dr. Sztanó Imre – Vörös László: A vállalkozások tevékenységének ellenőrzése (SALDO 2012.)